

คลังปราษฎ์ชุมชนอำเภอเก้าเลี้ยว

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ-สกุล นายเสริมศักดิ์ เหมพิจิตร
เกิดวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ อายุ ๖๕ ปี
การศึกษา ปกศ.สูง (ด้านการศึกษา)
อยู่บ้านเลขที่ ๕๙/๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลหัวดง อำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์
อาชีพ เกษตรกรรม
สถานภาพ สมรสกับ นางปราณี เหมพิจิตร มีบุตร ๒ คน ชาย ๑ คน และหญิง ๑ คน
โทรศัพท์ ๐๘-๑๐๓๗-๔๖๑๒

ตำแหน่งในปัจจุบัน

- ประธานศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ ๓ สมัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓ - ๒๕๕๘
- คณะกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ บ้านคลองท่าวีว หมู่ที่ ๔ ตำบลหัวดง อำเภอเก้าเลี้ยว
- ประธานศูนย์ข้าวชุมชนอำเภอเก้าเลี้ยว
- ที่ปรึกษาศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดนครสวรรค์
- สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอเก้าเลี้ยว
- หมอดินอาสาประจำอำเภอเก้าเลี้ยว
- ประธานเครือข่ายเกษตรกร ธกส. อำเภอเก้าเลี้ยว
- คณะกรรมการสมาคมพัฒนากิจสงเคราะห์ของผู้ฝากเงิน ธกส. จังหวัดนครสวรรค์
- ประธานโรงสีข้าวชุมชนบ้านคลองท่าวีว
- ปราษฎ์ชาวบ้าน ด้านการเกษตร
- คริวเรือดันแบบเศรษฐกิจพอเพียง

การฝึกอบรมและศึกษาดูงาน

- หลักสูตร “วิทยากรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (ในพระราชดำริ)” ปี ๒๕๔๙
- หลักสูตร “วิทยากรข้าวประจำท้องถิ่น” ปี ๒๕๕๒
- หลักสูตร “การผลิตข้าวคุณภาพดีเพื่อการส่งออก” ปี ๒๕๕๓
- หลักสูตร “ผู้นำภาคการเกษตรตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อการพัฒนาชุมชน” ปี ๒๕๕๕
- หลักสูตร “เทคนิคการเป็นวิทยากร” ของกรมพัฒนาที่ดิน
- หลักสูตร “การอบรมแบบมีส่วนร่วม” ของธนาคาร ธกส.
- หลักสูตร “การส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งเครือข่ายหมอดินอาสา”

ผลงานดีเด่นที่ได้รับ

- รางวัลเกษตรกรผู้ปฏิบัติงานดีเด่นด้านการทำนาโดยไม่เผาตอซังและใช้สารสกัดชีวภาพแทนการใช้สารเคมี ประจำปี ๒๕๔๕ ของจังหวัดนครสวรรค์
- รางวัลที่ ๑ ผู้อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาด้านพืชดีเด่น (จังหวัดนครสวรรค์) ปี ๒๕๔๗ ของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รางวัลที่ ๑ เกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพทำนา ประจำปี ๒๕๕๑ ของจังหวัดนครสวรรค์
- รางวัลที่ ๑ เกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพทำนา ประจำปี ๒๕๕๕ ของจังหวัดนครสวรรค์
- รางวัลคนดีแทนคุณแผ่นดิน ๗๗ ต้นแบบคนดี สูง ๖๐ ล้านคนดีทั่วประเทศ ประจำปี ๒๕๕๕ ของบริษัทเนชั่น มัลติมีเดียกรุ๊ป จำกัด(มหาชน)
- รางวัลหมอดินอาสาดีเด่น สาขาปรับปรุงบำรุงดิน ประจำปี ๒๕๕๖ ของสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๙
- รางวัล ปราชญ์เกษตร ๗๒ ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี ๒๕๕๗
- รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ด้านเศรษฐกิจการเกษตรดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๗ ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รางวัลเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) ต้นแบบด้านข้าว ประจำปี ๒๕๕๗ ของจังหวัดนครสวรรค์

กิจกรรมที่ดำเนินงานในพื้นที่

- โรงเรียนข้าวชุมชน
- เครื่องคัดแยกทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน
- ลานตากข้าวชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร
- ศูนย์ฝึกอบรม/ดูงาน รองรับ ๑๐๐ คน มีอาคารนอนพักแยกชายหญิง

แนวคิดในการทำงาน

ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งปัจจุบัน จำนวน ๗ ไร่เศษ มีการดำเนินกิจกรรมตามแนวคิด **ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง**

- ป่า ๓ อย่าง ได้แก่ ป่าใช้สอย , ป่าเศรษฐกิจ , ป่ากินได้ (ไม้ผล)

- ประโยชน์ ๔ อย่าง ได้แก่ ได้ใช้สอย , สร้างรายได้ , ได้อาหารการกิน , ได้ประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การปลูกพืชผักสวนครัว

ได้แก่ ชะอม พักทอง พริก มะระ พริกขี้หนู มะรุม มะเขือ ถั่วฝักยาว เผือก มัน มะกรูด มะนาว

การปลูกไม้ผล

ได้แก่ มะยงชิด มะม่วง กลั้ว มะละกอ มะพร้าว ส้มโอ ชมพู่ ขนุน
สวนป่าชุมชน การปลูกไม้เศรษฐกิจ ไม้ใช้สอย

ได้แก่ ต้นยางนา ต้นมะค่า ต้นสัก ต้นมะขาม ใผ่ตง ใผ่รวก

ความสำเร็จจากการประกอบอาชีพ

อาชีพหลัก ทำนา จำนวน ๒๓ ไร่

อาชีพรอง ทำสวนผลไม้

ความสำเร็จจากการประกอบอาชีพ มีการทำนาปลอดสารพิษ โดยมีการปรับรูปแบบการทำนาโดยลดต้นทุนการผลิต และให้ผลผลิตต่อไร่ที่มากขึ้น พัฒนาไปเป็นพันธุ์ข้าวปลูก ซึ่งวัดจากความสำเร็จที่ได้ดังนี้

- ผลผลิตจากการทำนาข้าว ไม่มีการจำหน่ายให้กับทางโรงสีแต่อย่างใด แต่จะทำเป็นเมล็ด

พันธุ์ข้าวจำหน่าย เป็นการเพิ่มมูลค่า ทำให้ราคาจำหน่ายแตกต่างจากการขายข้าวเปลือกทั่วไป ที่ต้นทุนประมาณ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งในแต่ละปี จะมีเกษตรกรมารับซื้อถึงที่ และหากปีใดที่ราคาข้าวสูง ก็จะทำให้มีรายรับเพิ่มมากขึ้น

- ลดต้นทุนในการทำนา มีค่าใช้จ่ายต่อไร่ ประมาณ ๔,๕๐๐ บาท ในขณะที่นาข้าวทั่วไปจะมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ประมาณ ๕,๐๐๐ - ๖,๐๐๐ บาทต่อไร่

- เพิ่มผลผลิตต่อไร่ จากการทำนาปลอดสารพิษ จะให้ผลผลิต ประมาณ ๙๐๐ - ๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ในขณะที่นาข้าวทั่วไป จะให้ผลผลิต ประมาณ ๗๐๐ - ๘๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

การขยายผลการเรียนรู้

จากการไปฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ทำให้มีความคิดที่จะพัฒนาอาชีพ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ จึงนำไปสู่แนวความคิด ใช้ที่ดิน ๗ ไร่เศษ ที่มีอยู่ มาพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้การดำเนินชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เงินทุนส่วนตัว จากการกู้ยืมเงินจากธนาคาร ธกส. มาพัฒนาที่ดินเป็นแหล่งเรียนรู้ และก่อสร้างอาคาร โดยได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากกรมพัฒนาที่ดิน ศูนย์ข้าวชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร และธนาคาร ธกส. และนำที่ดิน ส่วนตัวผืนดังกล่าวทำข้อตกลงกับทางอำเภอแก้งลำยอง อนุญาตให้ใช้ที่ดินส่วนตัวเพื่อการ สาธารณประโยชน์ เป็นระยะ เวลา ๓๐ ปี โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนี้

- ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร
- ศูนย์ฝึกอบรม
  - มีสถานที่อบรม บรรยาย และเรียนรู้พื้นที่จริง
  - มีอาคารห้องพัก รองรับผู้เข้ารับการอบรม ๑๐๐ คน/รุ่น แยกที่พักชายหญิง และ พัฒนาอาคารห้องพัก โดยใช้ไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ในการผลิตกระแสไฟฟ้า
- มีจุดเรียนรู้ในด้านอาชีพต่าง ๆ ได้แก่
  - ป่าชุมชน
  - การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
  - การผลิตปุ๋ยหมักและสมุนไพรไล่แมลง
  - แปลงสาธิตวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวสวนผสม

การสร้างเครือข่ายด้านอาชีพ

ในการประกอบอาชีพทำนา และการเข้าร่วมอบรมเรียนรู้ ศึกษาดูงานในสถานที่ต่าง ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง และมีการสร้างเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงและพัฒนาอาชีพร่วมกัน ในปี ๒๕๕๓ ได้รับความไว้วางใจจากคณะกรรมการและสมาชิก ให้ดำรงตำแหน่งประธานศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ ติดต่อกัน ๓ สมัย ร่วมเป็นต้นแบบในการเป็นแปลงสาธิตในการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าว เพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันมีตำแหน่งต่าง ๆ ที่เป็นเครือข่ายในด้านอาชีพ ดังนี้

- ประธานศูนย์ข้าวชุมชนอำเภอแก้งลำยอง
- ที่ปรึกษาศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดนครสวรรค์
- สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอแก้งลำยอง
- หมอดินอาสาประจำอำเภอแก้งลำยอง
- ประธานเครือข่ายเกษตรกร ธกส. อำเภอแก้งลำยอง
- ประธานโรงสีข้าวชุมชนบ้านคลองท่าวี

เป็นรางวัลที่ได้รับเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๕ ที่มอบโดยบริษัทเนชั่นกรุ๊ป จำกัด ซึ่งเป็นรางวัลของหน่วยงานภาคเอกชน ที่มุ่งหวังให้กับบุคคลทุกสาขาอาชีพ เป็นตัวแทนคนดีต้นแบบ จังหวัดละ ๑ คน ที่ไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นประชาชนทั่วไป ทหาร ตำรวจ ครูอาจารย์ พระภิกษุสงฆ์ สามารถได้รับการคัดเลือกเป็นต้นแบบ คนดีได้ทั้งหมด

รางวัลนี้ ทางบริษัทจะสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลผลงานของบุคคลที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ ในระดับจังหวัด ซึ่งจังหวัดนครสวรรค์ ได้มีบุคคลจากสาขาอาชีพต่าง ๆ เข้าคัดสรรประมาณ ๕

การใช้พลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์

การดำเนินงานในอาชีพและแหล่งเรียนรู้ที่ได้จัดทำไว้ ทำให้มีค่าใช้จ่ายด้านค่าไฟฟ้า ที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งภาระในส่วนนี้ นับวันมีแต่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละปี

จากกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ที่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทย ทำให้ข้าพเจ้าได้นำมาใช้ในการดำรงชีวิต ซึ่งได้ตระหนักในส่วนของการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการนำธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด กระทั่ง ในปี ๒๕๕๕ จึงได้นำแผงโซลาร์เซลล์ ที่ไม่ได้ใช้แล้วของญาติ ๆ ที่ได้มาจากการขอขยายเขตไฟฟ้าตามชนบท เนื่องจากเสาไฟฟ้าเข้าไม่ถึง ทางกรไฟฟ้าจึงได้นำแผงโซลาร์เซลล์มาติดตั้งให้ ภายหลังได้มีการขยายเขตไฟฟ้าเข้าถึง ทำให้แผงโซลาร์เซลล์ไม่ได้ใช้งาน เลยได้นำมาติดตั้งที่บ้าน โดยได้ใช้แบตเตอรี่รถยนต์ที่ไม่ได้ใช้แล้ว มาเป็นตัวเก็บประจุกระแสไฟฟ้า ได้นำมาใช้เป็นไฟส่องสว่างทางเดิน ใช้ในอาคารที่พักรับรองฝึกอบรม ใช้สำหรับปั้มนอเตอร์ไฟฟ้า สำหรับปั้มน้ำในนาข้าว

การนำพลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ และโซลาร์เซลล์ มาผลิตไฟฟ้าใช้ ทำให้สามารถประหยัดค่าไฟฟ้ารายเดือนได้เฉลี่ย ประมาณเดือนละ ๑,๕๐๐ - ๑,๗๐๐ บาท

